

Žaloba pro zmatečnost

Způsobilým předmětem žaloby pro zmatečnost podle § 229 odst. 4 o. s. ř jsou pravomocná usnesení odvolacího soudu a jejím důvodem je skutkově nebo právně chybný (v rozporu se zákonem učiněný) závěr o tom, že odvolání muselo být odmítnuto nebo řízení zastaveno. Žaloba není důvodná jen tehdy, jsou-li závěry po skutkové i právní stránce v souladu se zákonem.

Jakmile soud nalezne (shledá) dostatečné důvody pro své rozhodnutí v rovině skutkové i právní, má rozhodnout o předmětu sporu, aniž by hledal (nadbytečně) podklady pro zodpovězení dalších právních otázek, které by vedly ke stejnému výsledku (a které by souběžně řešil v důvodech rozhodnutí). Nezřídka se nicméně v praxi stává, že v době, kdy soud věc uzavírá v rovině skutkové, má k dispozici dostatek podkladů k tomu, aby své rozhodnutí založil na posouzení více právních otázek, z nichž každé samo o sobě vede samostatně k výsledku tímto rozhodnutím dosaženému, a také tak činí (tyto otázky posuzuje), např. proto, že v rovině právní vedle řešení, k němuž dospěl sám, argumentačně odmítne řešení jiné, předestírané mu některým z účastníků řízení. V těchto případech není onomu dalšímu názoru (stanovisku) soudní praxí přičítána povaha pouhého obiter dicta. V některých případech obsahuje přezkoumávané soudní rozhodnutí „z opatrnosti“ též odpovědi na otázku, jejíž řešení má pro věc právní význam (může se projevit) jen v případě, že neobstojí závěry, jež měl soud pro své rozhodnutí za určující (právní posouzení věci, na němž primárně spočívá přezkoumávané rozhodnutí, činí právně bezvýznamným a pro věc nepodstatným právní posouzení tamtéž sekundárně řešené právní otázky). Právě takto řešené „sekundární“ právní otázky zpravidla mají charakter obiter dicta, neboť nemusí být nutně obsaženy v rozhodnutí o věci.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky č.j. 29 ICdo 68/2025-28 ze dne 29.5.2025)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v insolvenční věci dlužníka V. K., vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. MSPH 90 INS 23203/2020, o žalobě pro zmatečnost podané dlužníkem proti usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 26. dubna 2023, č. j. MSPH 90 INS 23203/2020, 5 VSPH 239/223-B-113, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 199 ICm 3730/2024, o dovolání dlužníka, zastoupeného Mgr. L.V., advokátem, se sídlem v P., proti usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 11. března 2025, č. j. 199 ICm 3730/2024, 104 VSPH 181/2025-17 (MSPH 90 INS 23203/2020), tak, že usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 11. března 2025, č. j. 199 ICm 3730/2024, 104 VSPH 181/2025-17 (MSPH 90 INS 23203/2020), se mění tak, že usnesení Městského soudu v Praze ze dne 11. února 2025, č. j. 199 ICm 3730/2024-11, se mění v bodě II. výroku tak, že žaloba pro zmatečnost proti té části výroku usnesení ze dne 26. dubna 2023, č. j. MSPH 90 INS 23203/2020, 5 VSPH 239/223-B-113, kterou Vrchní soud v Praze odmítl odvolání dlužníka, se neodmítá.

Z odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

1. Usnesením ze dne 17. ledna 2023, č. j. MSPH 90 INS 23203/2020-B-95, Městský soud v Praze (dále jen „insolvenční soud“):

[1] Uložil dlužníku vydat insolvenční správce ke zpeněžení majetek náležející do majetkové podstaty podle soupisu majetkové podstaty ze dne 10. listopadu 2021, aktualizovaného dne 15. listopadu 2022, s výjimkou majetku, ohledně něhož ze zprávy pro oddlužení vyplývá, že by se jeho zpeněžením nedosáhlo uspokojení věřitelů, a dále hodnoty získané dědictvím, darem a z neúčinného právního úkonu, jakož i majetek, který dlužník neuvedl v seznamu majetku, ač tuto povinnost měl, a výtěžek ze zpeněžení těchto hodnot, stejně jako jiné své mimořádné příjmy použít k mimořádným splátkám nad rámec splátkového kalendáře. Současně dodal, že povinnost vydat ke zpeněžení majetek náležející do majetkové podstaty se netýká majetku, který slouží k zajištění (bod I. výroku).

[2] Majetek určený ke zpeněžení konkretizoval insolvenční soud tak, že jde o finanční prostředky (srážky z důchodu dlužníka) deponované u České správy sociálního zabezpečení za období od zahájení insolvenčního řízení do schválení oddlužení ve výši 67.548 Kč (bod II. výroku).

[3] Dále insolvenční soud označil majetek, který dlužník není povinen vydat ke zpeněžení (bod III. výroku).

2. O odvolání dlužníka proti usnesení insolvenčního soudu ze dne 17. ledna 2023 rozhodl Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 26. dubna 2023, č. j. MSPH 90 INS 23203/2020, 5 VSPH 239/223-B-113, tak, že ono usnesení potvrdil v bodě I. výroku a odmítl odvolání proti jeho bodu III. výroku.

3. Odmítnutí odvolání [podle § 218 písm. c/ zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“)] odůvodnil odvolací soud tím, že usnesení, jímž insolvenční soud toliko konstatuje, že daný majetek k datu vydání napadeného usnesení zajišťuje pohledávky přihlášeného věřitele (byť jde dosud o pohledávky sporné), má povahu rozhodnutí vydaného při výkonu dohlédací činnosti [§ 11 odst. 1 zákona č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenčního zákona)] a nelze je napadnout odvoláním (§ 91 insolvenčního zákona).

4. Dlužník podal 30. října 2024 proti usnesení odvolacího soudu ze dne 26. dubna 2023 žalobu pro zmatečnost.

5. Usnesením ze dne 11. února 2025, č. j. 199 ICm 3730/2024-11, insolvenční soud:

[1] Zamítl žalobu pro zmatečnost v rozsahu, v němž směřovala proti potvrzujícímu výroku usnesení odvolacího soudu ze dne 26. dubna 2023 (bod I. výroku).

[2] Odmítl žalobu pro zmatečnost v rozsahu, v němž směřovala proti výroku usnesení odvolacího soudu ze dne 26. dubna 2023 o odmítnutí odvolání (bod II. výroku).

6. Insolvenční soud – vycházející z § 43, § 229, § 232, § 234 odst. 1, § 235 odst. 1 a § 235f o. s. ř. – dospěl k následujícím závěrům:

7. Žaloba pro zmatečnost proti potvrzujícímu výroku usnesení odvolacího soudu ze dne 26. dubna 2023 není přípustná, jelikož v rozsahu tohoto výroku nepatří usnesení odvolacího soudu do taxativního výčtu rozhodnutí, proti kterým lze takovou žalobu podat podle § 229 o. s. ř.

8. Ve vztahu k výroku usnesení odvolacího soudu ze dne 26. dubna 2023 o odmítnutí odvolání dlužník ani k výzvě insolvenčního soudu dle § 43 o. s. ř. dostatečně nespécifikoval důvod zmatečnosti (§ 232 odst. 1 o. s. ř.), neboť řádně neuvedl, jakými vadami trpí z hlediska nezákonnosti či věcné nesprávnosti napadené usnesení odvolacího soudu a rovněž neuvedl a nedoložil žádné relevantní důkazy, jimiž měla být důvodnost žaloby prokázána. Dlužník (tedy) k výzvě soudu nedoplnil v žalobě pro zmatečnost rozhodné skutečnosti ve smyslu § 232 odst. 1 o. s. ř., takže potud je důvod odmítnout žalobu pro zmatečnost podle § 43 odst. 2 o. s. ř. (v řízení nelze pro tento nedostatek pokračovat).

9. K odvolání dlužníka Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 11. března 2025, č. j. 199 ICm 3730/2024, 104 VSPH 181/2025-17 (MSPH 90 INS 23203/2020), potvrdil usnesení insolvenčního soudu ze dne 11. února 2025 v bodě II. výroku.

10. Odvolací soud – vycházejí z § 43 odst. 2, § 229 odst. 4, § 230 odst. 1 písm. c/, § 232 odst. 1, § 234 odst. 1, § 235 odst. 1 a § 235f o. s. ř. – dospěl po přezkoumání odvoláním napadeného výroku usnesení k následujícím závěrům:

11. Žalobu pro zmatečnost proti usnesení odvolacího soudu ze dne 26. dubna 2023 podal dlužník 30. října 2024, aniž přes výzvu a poučení insolvenčního soudu (dle § 43 odst. 2 o. s. ř.) uvedl a doložil (mimo jiné), kdy mu bylo doručeno žalobou napadené usnesení (což má zásadní vliv na posouzení včasnosti žaloby pro zmatečnost podle § 234 odst. 1 o. s. ř.). Insolvenční soud proto postupoval správně, jestliže žalobu pro zmatečnost odmítl v rozsahu, v němž směřovala proti výroku usnesení odvolacího soudu ze dne 26. dubna 2023 o odmítnutí odvolání, jelikož dlužník nesplnil povinnost vylíčit skutečnosti, které svědčí o tom, že je žaloba podána včas.

12. „Jen na doplnění“ odvolací soud dodává, že usnesení odvolacího soudu ze dne 26. dubna 2023 nabylo právní moci 3. května 2023 a lhůta 3 měsíců k podání žaloby pro zmatečnost uplynula 3. srpna 2023. Podle § 230 odst. 1 písm. c/ o. s. ř. pak žaloba pro zmatečnost není přípustná jen proti důvodům rozhodnutí. V usnesení ze dne 26. dubna 2023 odvolací soud dlužníka správně poučil o nepřípustnosti dovolání proti výroku o odmítnutí odvolání, takže neobstojí ani námitka, že usnesení insolvenčního soudu ze dne 17. ledna 2023 a usnesení odvolacího soudu ze dne 26. dubna 2023 trpěla vadami.

II. Dovolání a vyjádření k němu

13. Proti usnesení odvolacího soudu ze dne 11. března 2025 podal dlužník dovolání, jehož přípustnost vymezuje ve smyslu § 237 o. s. ř. argumentem, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení právní otázky, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu a Ústavního soudu, čímž byl poškozen na svých právech.

14. Dovolatel namítá (poměřováno obsahem dovolání), že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci (dovolací důvod dle § 241a odst. 1 o. s. ř.), a požaduje, aby Nejvyšší soud zrušil rozhodnutí soudů obou stupňů a věc vrátil insolvenčnímu soudu k dalšímu řízení.

15. V mezích uplatněného dovolacího důvodu dovolatel namítá, že odvolací soud mu v usnesení ze dne 26. dubna 2023 neposkytl poučení o možnosti podat žalobu pro zmatečnost. K povinnosti poučit účastníka řízení za situace, kdy je žaloba pro zmatečnost (oproti případům uvedených v § 229 odst. 1 až 3 o. s. ř.) universálním opravným prostředkem přitom již dospěl Ústavní soud v nálezu ze dne 30. května 2013, sp. zn. IV. ÚS 2163/11 (jde o nález uveřejněný pod číslem 97/2013 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu, který je dostupný i na webových stránkách Ústavního soudu).

16. Za dané situace nelze uzavřít jinak, než že dovolatel (coby osoba bez právního vzdělání) se dozvěděl o možnosti podat žalobu pro zmatečnost až 16. října 2024, kdy bylo zveřejněno v insolvenčním rejstříku usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. září 2024, „č. j. 29 NSCR 75/2023-177“ (správně č. j. MSPH 90 INS 23203/2020, 29 NSČR 75/2023-B-177) [šlo o usnesení, jímž Nejvyšší soud odmítl dovolání dlužníka proti usnesení odvolacího soudu ze dne 26. dubna 2023; usnesení je (stejně jako další rozhodnutí Nejvyššího soudu zmíněná níže) dostupné na webových stránkách Nejvyššího soudu]. Od tohoto data tak mohl (teprve) započít běh tříměsíční subjektivní lhůty podle §

234 odst. 1 o. s. ř. Do běhu lhůt pro uplatnění žaloby pro zmatečnost se přitom nepočítá (podle § 235 odst. 2 o. s. ř.) doba od právní moci napadeného rozhodnutí (zde od 3. května 2023) do právní moci rozhodnutí dovolacího soudu. Subjektivní lhůta k uplatnění žaloby pro zmatečnost tak začala běžet 17. října 2024 a doběhla (až) 16. ledna 2025.

17. Podáním z 20. prosince 2024, doručeným (insolvenčnímu) soudu 21. prosince 2024, (zveřejněným v insolvenčním rejstříku 27. prosince 2024) dovolatel vyhověl výzvě (insolvenčního) soudu v plném rozsahu. Měl-li insolvenční soud za to, že tomu tak není, pak byl povinen konkretizovat v odůvodnění (usnesení ze dne 11. února 2025), v čem dovolatel nesplnil povinnost dle § 232 o. s. ř.

18. I kdyby (insolvenční) soud považoval podání z 20. prosince 2024 za změnu rozsahu žaloby pro zmatečnost, je třeba mít na zřeteli § 232 odst. 2 o. s. ř. (výzvě bylo vyhověno v průběhu lhůty k podání žaloby).

19. Z odstavce 13 odůvodnění usnesení odvolacího soudu ze dne 11. března 2025 lze dovodit účelovost postupu soudu, neboť otázka doručení usnesení odvolacího soudu ze dne 26. dubna 2023 je zodpověditelná pouhým náhledem do insolvenčního rejstříku (usnesení odvolacího soudu ze dne 26. dubna 2023 bylo doručeno do datové schránky dlužníka 4. května 2023).

20. Oba soudy se při posuzování běhu lhůt k uplatnění žaloby pro zmatečnost soustředily výhradně na § 234 odst. 1 o. s. ř., ignorující § 235 odst. 2 o. s. ř.; tím zatížily řízení vadou, jež vedla i k nesprávné aplikaci § 235f o. s. ř. Nesprávným postupem soudu tak došlo k omezení práva dovolatele na spravedlivý proces a na svobodný přístup k soudu, garantovaného Ústavou.

21. Z ustálené judikatury Nejvyššího soudu plyne, že způsobilým předmětem žaloby pro zmatečnost podle § 229 odst. 4 o. s. ř. jsou pravomocná usnesení odvolacího soudu a jejím důvodem je skutkově nebo právně chybný (v rozporu se zákonem učiněný) závěr o tom, že odvolání muselo být odmítnuto nebo řízení zastaveno. Žaloba není důvodná jen tehdy, jsou-li závěry po skutkové i právní stránce v souladu se zákonem.

22. Z nálezu Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 2163/2011 pak plyne, že odvolací soud v usnesení ze dne 26. dubna 2023 poškodil dlužníka nesprávným poučením „o přípustnosti“ žaloby pro zmatečnost podle § 229 odst. 4 o. s. ř., jež vedlo k nesprávnému postupu při uplatnění dovolání k Nejvyššímu soudu. V usnesení ze dne 11. března 2025 měl odvolací soud toto pochybení napravit (dovodit přípustnost žaloby pro zmatečnost).

III. Přípustnost dovolání

23. Pro dovolací řízení je rozhodný občanský soudní řád v aktuálním znění.

24. Vzhledem k době vydání rozhodnutí o úpadku dlužníka (16. února 2021) se s přihlédnutím k části první článku II. (Přechodná ustanovení) bodu 1. zákona č. [252/2024](#) Sb. uplatní v insolvenčním řízení vedeném na majetek dlužníka [s výjimkou nastavenou pro § 75 a § 109 odst. 1 písm. c/ a § 412a odst. 3 insolvenčního zákona v části první článku II. (Přechodná ustanovení) bodu 2. a 3. zákona č. [252/2024](#) Sb.] i v době od 1. října 2024 insolvenční zákon ve znění účinném do 30. září 2024. Insolvenční zákon v tomto znění je rozhodný i pro dovolací řízení v této věci.

25. Nejvyšší soud se nejprve zabýval přípustností podaného dovolání, maje na zřeteli, že v dané věci může být přípustné jen podle § 237 o. s. ř., přičemž pro ně neplatí žádné z omezení přípustnosti vypočtených v § 238 o. s. ř.

26. Dovoláním napadené rozhodnutí odvolacího soudu se vyjadřuje ke dvěma právním otázkám. Jde o:

[1] nedostatek náležitostí žaloby pro zmatečnost co do vylíčení skutečností svědčících o tom, že žaloba byla podána včas;

[2] včasnost žaloby pro zmatečnost.

Řešení obou těchto otázek pak dovolání argumentačně zpochybňuje.

27. Ohledně otázky č. 1 Nejvyšší soud shledává dovolání v dané věci přípustným, máje její zodpovězení odvolacím soudem za rozporné s níže označenou judikaturou Nejvyššího soudu.

28. U otázky č. 2 se Nejvyšší soud zabýval především tím, zda vzhledem k tomu, jak odvolací soud její řešení uvedl („Jen na doplnění“), jde vůbec o otázku, na jejímž řešení napadené rozhodnutí „spočívá“ (zda jeho závěry na dané téma neměly povahu pouhého obiter dicta).

29. Výraz „obiter dictum“ vystihuje něco, co bylo řečeno mimochodem. Tímto výrazem jsou označována slova odůvodnění rozhodnutí, která jsou pro rozhodnutí věci zcela zbytečná. Jde o poznámku, kterou činí soudce, nebo stanovisko, které vyjadřuje v rozhodnutí o věci, „mimochodem“, tj. v souvislosti nebo vedle, nikoli přímo k otázce, o kterou ve věci jde, anebo které se týká bodu, který nemusí být nutně v rozhodnutí o věci obsažen, nebo které je uvedeno jen pro ilustraci nebo jako analogie nebo jako argument; taková slova nemají závaznost precedentu. Srov. dílo: Black, H. C.: Blackův právní slovník. 2. svazek. 6. vydání. Praha. Victoria Publishing, a. s., 1993, str. 984, nebo např. též odstavec 34 odůvodnění usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. března 2020, sen. zn. 29 NSČR 43/2018, uveřejněného pod číslem 101/2020 Sb. rozh. obč. (dále jen „R 101/2020“).

30. Obecně vzato platí, že jakmile soud nalezne (shledá) dostatečné důvody pro své rozhodnutí v rovině skutkové i právní, má rozhodnout o předmětu sporu, aniž by hledal (nadbytečně) podklady pro zodpovězení dalších právních otázek, které by vedly ke stejnému výsledku (a které by souběžně řešil v důvodech rozhodnutí). Nezřídka se nicméně v praxi stává, že v době, kdy soud věc uzavírá v rovině skutkové, má k dispozici dostatek podkladů k tomu, aby své rozhodnutí založil na posouzení více právních otázek, z nichž každé samo o sobě vede samostatně k výsledku tímto rozhodnutím dosaženému, a také tak činí (tyto otázky posuzuje), např. proto, že v rovině právní vedle řešení, k němuž dospěl sám, argumentačně odmítne řešení jiné, předestírané mu některým z účastníků řízení. V těchto případech není onomu dalšímu názoru (stanovisku) soudní praxí přičítána povaha pouhého obiter dicta. V některých případech obsahuje přezkoumávané soudní rozhodnutí „z opatrnosti“ též odpovědi na otázku, jejíž řešení má pro věc právní význam (může se projevit) jen v případě, že neobstojí závěry, jež měl soud pro své rozhodnutí za určující (právní posouzení věci, na němž primárně spočívá přezkoumávané rozhodnutí, činí právně bezvýznamným a pro věc nepodstatným právní posouzení tamtéž sekundárně řešené právní otázky). Právě takto řešené „sekundární“ právní otázky zpravidla mají charakter obiter dicta, neboť nemusí být nutně obsaženy v rozhodnutí o věci (srov. opět R 101/2020, odstavec 36 odůvodnění).

31. Pro konečné posouzení toho, zda na výše uvedeném základě je důvod připustit dovolání pro řešení otázky č. 2, je rozhodné následující ustanovení občanského soudního řádu:

§ 212a

(...)

(6) Usnesení, jímž nebylo rozhodnuto ve věci samé, lze přezkoumat jen z důvodů, které se týkají toho, co soud prvního stupně řešil ve výroku usnesení.

32. Usnesení (výrok usnesení), jímž insolvenční soud odmítne (zčásti odmítne) žalobu pro zmatečnost (podle § 43 odst. 2 o. s. ř.), je usnesením, jímž nebylo rozhodnuto ve věci samé. Na základě podaného odvolání je proto odvolací soud může přezkoumat jen v rovině posouzení otázky, zda byl důvod odmítnout žalobu pro zmatečnost. Řešení otázek, které mohou odůvodnit zamítnutí žaloby pro zmatečnost, nemá v řízení o odvolání proti takovému usnesení význam (je právně bezcenné, jelikož úprava obsažená v § 212a odst. 6 o. s. ř. odvolacímu soudu nedovoluje ukončit odvolací přezkum rozhodnutím o zamítnutí žaloby pro zmatečnost). Je-li žaloba pro zmatečnost opožděná proto, že ten, kdo ji podal, zmeškal subjektivní promlčecí lhůtu k jejímu podání (srov. především § 234 odst. 1 o. s. ř.), je to důvodem k jejímu zamítnutí (nikoli odmítnutí); nadto jde o rozhodnutí, které soud prvního stupně má přijmout (na rozdíl od případů vypočtených v § 235f o. s. ř.) podle zákona zásadně po jednání.

33. Odtud plyne, že závěry, které odvolací soud v dané věci formuloval („Jen na doplnění“) k otázce zmeškání subjektivní promlčecí lhůty k podání žaloby pro zmatečnost, neměly (nemohly mít) žádný význam pro výsledek řízení o odvolání proti výroku usnesení insolvenčního soudu o (částečném) odmítnutí žaloby pro zmatečnost. V daném kontextu šlo o pouhé „obiter dictum“, pro které Nejvyšší soud nemá důvod připustit dovolání.

IV. Důvodnost dovolání

34. V hranicích právní otázky (otázky č. 1), pro jejíž řešení připustil dovolání, se Nejvyšší soud zabýval tím, zda je dán dovolací důvod uplatněný dovolatelem, tedy správností právního posouzení věci odvolacím soudem.

35. Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

36. Pro další úvahy Nejvyššího soudu jsou rozhodná následující ustanovení občanského soudního řádu:

§ 43

(1) Předseda senátu usnesením vyzve účastníka, aby bylo opraveno nebo doplněno podání, které neobsahuje všechny stanovené náležitosti nebo které je nesrozumitelné nebo neurčité. K opravě nebo doplnění podání určí lhůtu a účastníka poučí, jak je třeba opravu nebo doplnění provést.

(2) Není-li přes výzvu předsedy senátu podání řádně opraveno nebo doplněno a v řízení nelze pro tento nedostatek pokračovat, soud usnesením podání, kterým se zahajuje řízení, odmítne. K ostatním podáním soud nepřihlíží, dokud nebudou řádně opravena nebo doplněna. O těchto následcích musí být účastník poučen.

§ 232

(1) Žaloba musí vedle obecných náležitostí (§ 42 odst. 4) obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu je napadá, důvod žaloby (důvod obnovy řízení nebo zmatečnosti), vylíčení skutečností, které svědčí o tom, že je žaloba podána včas, označení důkazů, jimiž má být důvodnost žaloby prokázána, jakož i to, čeho se ten, kdo podal žalobu, domáhá.

(2) Rozsah, v jakém se rozhodnutí napadá, a důvod žaloby (důvod obnovy řízení nebo zmatečnosti) mohou být měněny jen v průběhu trvání lhůt k žalobě.

37. Požadavek na vylíčení skutečností, které svědčí o tom, že žaloba pro zmatečnost je podávána včas (§ 232 odst. 1 o. s. ř.), v sobě zahrnuje uvedení takových skutkových okolností, jež umožňují závěr o tom, zda žaloba je podána ve lhůtě uvedené v ustanovení § 234 o. s. ř.; srov. shodně např. důvody usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. února 2014, sp. zn. 21 Cdo 987/2013, uveřejněného pod číslem 67/2014 Sb. rozh. obč. (dále jen „R 67/2014“).

38. Ze spisu se podává, že usnesením ze dne 6. prosince 2024, č. j. 199 ICm 3730/2024-7, doručeným dlužníku zvláště téhož dne, insolvenční soud vyzval dlužníka (mimo jiné), aby do 15 dnů od právní moci usnesení (výzvy) doplnil žalobní tvrzení o:

[1] údaj o tom, zda žaloba pro zmatečnost směřuje (jen) proti usnesení odvolacího soudu ze dne 26. dubna 2023 nebo také proti usnesení insolvenčního soudu ze dne 17. ledna 2023 a o rozsahu, v jakém rozhodnutí napadá,

[2] vylíčení skutečností svědčících o tom, že žaloba byla podána včas (a aby k tomu označil a doložil důkazy),

[3] přesnou specifikaci důvodu žaloby pro zmatečnost uvedením konkrétních skutečností, z nichž vyplývá, že je dán zákonem stanovený důvod dle § 229 o. s. ř.

39. K tomu budiž také uvedeno, že v žalobě pro zmatečnost z 30. října 2024 dlužník původně vskutku neuvedl ničeho na téma její včasnosti (výzva byla potud opodstatněná).

40. Ve včasné reakci na tuto výzvu dlužník podáním z 20. prosince 2024 doručeným insolvenčnímu soudu 21. prosince 2024 (č. l. 8-10) vylíčil skutečnosti, které měly svědčit o tom, že žaloba pro zmatečnost je podávána včas, tak, že při poukazu na § 234 odst. 1 o. s. ř. (a na obsah insolvenčního rejstříku) uvedl, že usnesení odvolacího soudu ze dne 26. dubna 2023 bylo doručeno do jeho datové schránky 4. května 2023. S přihlédnutím k § 235 odst. 2 o. s. ř. pak dovozoval, že do běhu lhůt pro uplatnění žaloby pro zmatečnost se nepočítá doba od právní moci napadeného rozhodnutí do právní moci rozhodnutí dovolacího soudu. K tomu dodal, že dovolání proti onomu usnesení podal 30. června 2023 a usnesení Nejvyššího soudu o odmítnutí dovolání (ze dne 30. září 2024) bylo zveřejněno v insolvenčním rejstříku 16. října 2024. Tříměsíční lhůta k uplatnění žaloby pro zmatečnost tak podle dlužníka začala běžet nejdříve 4. května 2023 a do jejího „přerušeni“ (k 30. červnu 2023) uběhl 1 měsíc a 27 dnů. Běh lhůty pokračoval nejdříve od 17. října 2024, takže v situaci, kdy žalobu pro zmatečnost podal 30. října 2024, uběhly z tříměsíční lhůty nejvýše 2 měsíce a 10 dnů. Proto je žaloba pro zmatečnost včasná.

41. Ve výše ustaveném skutkovém a právním rámci Nejvyšší soud poznamenává, že insolvenční soud spatřoval (v usnesení ze dne 11. února 2025) důvod k částečnému odmítnutí žaloby pro zmatečnost v tom, že dlužník v této části dostatečně nespecifikoval „důvod zmatečnosti“; vylíčení skutečností, které svědčí o tom, že žaloba byla podána včas, insolvenční soud za vadné neměl (srov. odstavec 10 odůvodnění usnesení insolvenčního soudu ze dne 11. února 2025 a reprodukci tohoto usnesení v odstavci 8 odůvodnění shora). Oproti tomu potvrzující usnesení odvolacího soudu ze dne 11. března 2025 se nevyjadřuje k vadě představované nedostatečnou specifikací „důvodu zmatečnosti“; místo

toho uzavírá, že byl důvod odmítnout žalobu pro zmatečnost, jelikož dlužník (přes výzvu) nesplnil povinnost vylíčit skutečnosti, které svědčí o tom, že je žaloba podána včas (srov. odstavec 13 odůvodnění usnesení odvolacího soudu ze dne 11. března 2025 a reprodukci tohoto usnesení v odstavci 11 odůvodnění shora).

42. Poměřováno obsahem podání z 20. prosince 2024 (jak reprodukován v odstavci 40 odůvodnění shora) pak Nejvyšší soud nemá žádné pochybnosti o tom, že dovolatel tímto podáním řádně (v souladu s § 232 odst. 1 o. s. ř. a závěry R 67/2014) doplnil (vylíčil) skutečnosti, které (podle něj) svědčí o tom, že je žaloba podána včas [což samo o sobě neznamená (nemusí znamenat), že žaloba pro zmatečnost skutečně včasná je]. Důvod odmítnout žalobu pro zmatečnost v dotčené části pro absenci takového údaje tedy dán nebyl.

43. Jelikož odvolací soud rozhodl nesprávně a dosavadní výsledky řízení ukazují, že je možné o věci rozhodnout, Nejvyšší soud, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), napadené rozhodnutí změnil (tak, že mění usnesení insolvenčního soudu) v tom duchu, že žaloba pro zmatečnost proti té části výroku usnesení ze dne 26. dubna 2023, kterou odvolací soud odmítl odvolání dlužníka, se neodmítá (§ 243d odst. 1 písm. b/ o. s. ř.). Přitom vzal v potaz i to, že odvolací soud neměl žalobu pro zmatečnost za vadnou co do vymezení „důvodu zmatečnosti“ dle § 229 odst. 4 o. s. ř. [který ostatně podání z 20. prosince 2024 také obsahuje (v podobě námitek proti věcné správnosti výroku o odmítnutí odvolání)].

44. Pro případ, že se soudy budou v další fázi řízení zabývat včasností žaloby pro zmatečnost z hlediska běhu subjektivní promlčecí lhůty k jejímu podání, nepřehlédnou ani úpravu obsaženou v § 96 odst. 2 insolvenčního zákona (jež má přednost před úpravou obsaženou v § 235 odst. 2 o. s. ř., které se dovolává dlužník).

Další články:

- [Náhrada škody](#)
- [Nájemné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Péče o dítě \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Smlouva o smlouvě budoucí \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Daňová exekuce](#)
- [Cenové rozhodnutí rozporné se zákonem](#)
- [Autonomie vůle](#)
- [Adhezní nárok \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Zmatečnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Střídavá péče](#)